

Het universum van Karst Woudstra

Het lichaam herinnert zich alles

Karst Woudstra is een produktief regisseur en de auteur van een groot aantal dramateksten en vertalingen.

Op het Theaterfestival '93 (Den Haag) stond zijn werk centraal.

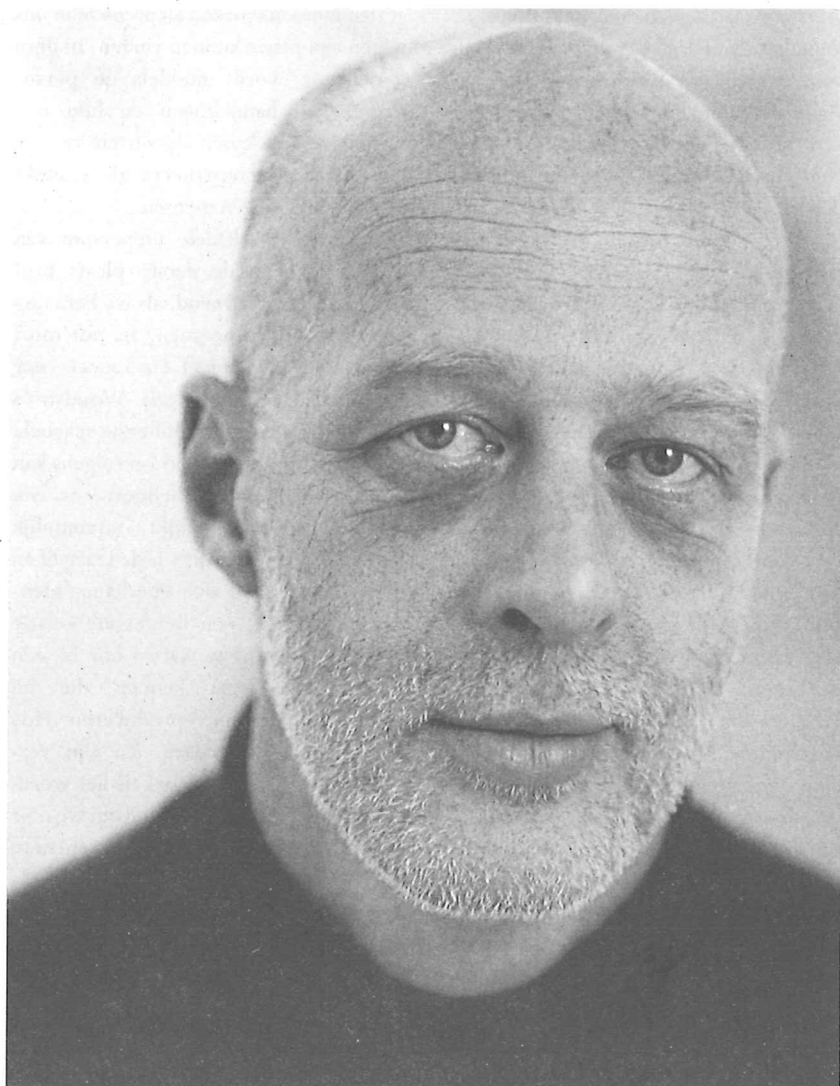
Woudstra is geen sant in eigen land maar werkte wel vaak in België, vooral bij De Korre. Vorig seizoen vertrok hij naar Zweden voor

een aantal regies en Duitsland heeft Woudstra als toneelschrijver ontdekt.

Mieke Kolk beschrijft Woudstra's regiewerk aan de hand van twee

essentiële produkties; Konny Hoeben situeert Woudstra's jongste stuk,

De Stille Grijzen van een Winterse Dag in Oostende, in diens oeuvre.

In 1970 zag Karst Woudstra in Rome *Torquato Tasso* van Goethe in de regie van Peter Stein. "Voor het eerst in mijn leven vergat ik dat ik in een theater zat," zei Woudstra in *Toneel Teatraal* van mei 1980, "dat ik op een stoel zat en naar een voorstelling keek. Er werd mij een werkelijkheid voor ogen getoverd waar ik in het verloop van de avond deel van uit ging maken zonder dat mijn hersens er bij stil gingen staan. Toen het afgelopen was, ontdekte ik dat ik volkomen verstijfd was. Ik had voor mijn gevoel voor het eerst van mijn leven toneel gezien. Achteraf heb ik ontdekt dat het terug ging op een heel vroege jeugdervaring. Onbewust ben ik altijd op zoek geweest naar het weer werkelijkheid worden van die vroege herinnering. Voor mij is het het punt geweest waarop ik me op actieve manier met toneel bezig ben gaan houden."

Alhoewel woorden als 'getoverd', 'verstijfd' en 'onbewust' meer aandacht vragen, dienen we het woord 'hersens' in deze uitspraak niet te onderschatten. Emotionele kluistering, we zouden bijna over katatonie kunnen spreken, verloopt, via beelden, over verstandelijke vermogens naar herkenning en inzicht.

Waar het in deze voorstelling van Peter Stein, die een cruciale invloed heeft uitgeoefend op een hele generatie theatermakers, om ging was de inzet van de esthetiek als politieke kritiek. Het verlangen naar schoonheid heeft het hof van Ferrara dermate bevangen dat het zichzelf als haar produkt reproduceert en citeert: in intonatie, in gebaar, in beweging, in kleding. Als artificieel monument van beschaving, gebaseerd op een absolute feodale macht, koestert de adel haar hoogst eigen kunstenaar Tasso en vernietigt hem achteloos als deze letterlijk strompelende en struikelende proleet met zijn behoeftige lichaam hun etherische kring binnen probeert te dringen.

Steins voorstelling kwam niet uit de lucht vallen. De hernieuwde aandacht voor Brechts theatertheorieën voerde tot levendige discussies over Brechtiaanse concepten als historisering (hoe een klassieke theatertekst nu op te voeren) en de "Trennung der Mittel" (het ge-

Karst Woudstra / Leo Van Velzen